

Bernhard Schlink

Culorile despărțirii

Traducere din limba germană și note
de Mariana Bărbulescu

POLIROM
2022

Cuprins

Inteligență artificială	5
Picnic cu Anna.....	30
Muzică între frați.....	55
Amuleta.....	104
Fiică iubită.....	124
Vara pe insulă.....	159
Daniel, My Brother.....	182
Pete de vârstă	213
Aniversare.....	236

2

Sabine a aprins lumina și a condus-o pe Milena în încăperea spațioasă – cameră de zi, sufragerie și totodată bucătărie – în care transformase parterul casei, după divorț. A poftit-o să-și scoată pardesiul și să se așeze la masa mare.

— Ceai? Vin? Sau vrei un whisky?

— Nu-mi trebuie nimic, mulțumesc. Nu vreau să vă deranjez. Numai că Michael...

— Stai puțin. Am să desfăc un vin roșu.

În timp ce Sabine a luat sticla din dulap, a scos dopul, a pus pahare pe masă și a turnat, Milena a privit precaută în jur. Aici începuse, cu douăzeci de ani în urmă, o bonă din Polonia, fericită să fi ajuns într-o casă atât de bună, cu un politician și o doctoriță ca stăpâni ai casei și doi copii, de treisprezece și cincisprezece ani, cărora spera să le devină prietenă și de la care spera să învețe germană. Pe atunci, camera de zi, sufrageria și bucătăria încă erau separate, soții și copiii își aveau camerele la primul etaj, a ei era la demisol. Oare ce ajunsese camera ei? Cum ar fi devenit viața ei dacă și-ar fi încheiat anul ca bonă și ar fi studiat dreptul și ar fi început o carieră germano-polonă de avocat, așa cum plănuiuse? Dacă n-ar fi flirtat cu Michael sau dacă el

n-ar fi luat în serios flirtul ei sau dacă nu i-ar fi bătut la uşă sau dacă ea nu i-ar fi deschis? Ea flirta cu toţi bărbaţii şi nu luase în serios flirtul cu Michael. Crezuse că era exclus ca el să-i bată la uşă, când soţia era plecată din oraş, şi ea să-i deschidă, nu cu nerăbdare, ci speriată şi derutată. Se îndrăgostise de el abia mult mai târziu, după ce trecuseră turbulenţele aventurii, despărţirea, divorţul, căsătoria şi naşterea fiului, când a observat ce soţ şi tată grijuliu, devotat şi iubitor era.

— Ce-i cu Michael?

— Are cancer la ganglionii limfatici şi mult timp n-a luat în serios simptomele. Că slăbea şi era mereu oboosit şi nu mai putea să lucreze ca înainte şi că adesea avea puţină febră şi transpira noaptea – a crezut că funcţia îl epuizase şi că are nevoie de vacanţă şi, văzând că situaţia n-a fost mai bună după vacanţă, s-a gândit că trebuie să se oprească. Am reuşit în cele din urmă să-l trimit la medic şi medicul l-a trimis la următorul, şi în final i-au recomandat o chimioterapie care poate că-i va îngădui să trăiască puţin mai mult, dar el nu vrea aşa ceva. Seamănă cu câinele pe care l-am primit în copilărie şi care era deja bătrân şi a murit curând. Se scoală, se duce cu paşi osteniţi la fotoliul lui sau pe terasă, în zilele frumoase, şi şade sau stă lungit şi nu se mişcă. Mănâncă puţin şi nu citeşte nimic şi abia dacă mai vorbeşte şi încă nu are nevoie de morfină, dar e atât de absent, ca şi cum i s-ar administra deja.

— Aveți copii?

— Nu mai locuiesc cu noi. Cel mare studiază în Anglia, cele două fete sunt la internat. Michael se bucură când vin în vizită, nu vorbește mult, ele îi citesc lucruri care îi plăceau în copilărie. Și eu îi citesc. Acum vă roagă să-l vizitați. Sau să vă întâlniți – zice că înțelege dacă nu vreți să veniți la noi și că mai poate veni el într-o cafenea sau pe o bancă în parc.

— Ce vrea de la mine?

Acum Milena a luat totuși paharul de care nu se atinsese când Sabine băuse dintr-al ei. L-a ridicat, dar l-a pus jos, fără să bea din el.

— De unde să știu? Tonul glasului i se schimbase, era sfidător, distant. Probabil că v-a spus în scrisoare. Mi-a zis că v-ar fi scris și că nu i-ați răspuns. De aceea sunt aici. Ca să știți că ar vrea să vă întâlnească. A scos un bilet din buzunarul pardesiului pe care și-l pusese pe genunchi. E numărul lui. Are telefonul la el mereu, el o să vă răspundă, nu eu.

S-a ridicat.

S-a ridicat și Sabine. Dar nici una din ele n-a pornit spre ușă. Sabine își dădea seama cât de greu trebuie să-i fi fost Milenei să vină și sentimentului de superioritate i s-au adăugat o vagă bucurie malițioasă și o vagă milă.

— Sigur nu ți-a fost ușor să vii înapoi. Vedea că Milena ezita și că nu-și dădea seama dacă femeia mai

în vârstă voia s-o consoleze sau s-o umilească. Respect asta.

Milena a ridicat din umeri și s-a îndreptat spre ușă. Sabine a urmat-o.

— Spune-i că am să mă gândesc.

Milena a dat din cap, a salutat în șoaptă și a ieșit din casă.

3

Cum transforma vizita Milenei relația Sabinei cu Michael! El nu mai era aducere aminte și închipuire, ci devenea din nou real, chiar dacă Sabine se întâlnise cu realitatea lui Michael doar în povestea Milenei. Era suficient să-i îngăduie acelei dureri surde, care n-avea alt conținut decât faptul că viața ei, lumea ei, felul ei de a iubi nu prea erau în ordine, să se preschimbe într-o furtună de sentimente. El își merita boala. Era ca o victorie pe care o obținuse ea, în sfârșit. Merita femeia aceea, care nu mai era frumoasă, pe care o umilise rugând-o s-o viziteze și care îl va face să plătească pentru asta. Se simțea triumfătoare, știind că el voia s-o vadă, că avea nevoie de ea și că nu putea să moară fără iertarea ei. Îi era și milă de bărbatul acela care fusese puternic și rezistent, care ar fi meritat să fie

doborât de un stop cardiac, ca un copac, și care, în schimb, se veștejea. Totodată, viața asta care ducea la o moarte timpurie era ca o pedeapsă, pentru că o părăsise, pentru că dorise să fie iarăși tânăr, cu Milena. Își însușise o tinerețe pentru care era prea bătrân și acum primise o bătrânețe pentru care era prea tânăr. De fapt, fusese necopt atunci, necopt era și acum. Atunci socotise că ea trebuia să-l înțeleagă și să-l consoleze, cum face o mamă cu băiețelul care a făcut o trăsnaie, dar fără să fi fost rău intenționat. Ce înjositor, să n-o vadă ca pe-o femeie, ci să-i dea doar rol de mamă! Nu, nu se va întâlni cu el. Ba da, se va întâlni cu el și-l va umili așa cum o umilise el pe ea, pe ea și pe Milena și pe cine mai știe câte alte femei.

Sabine a stat la masă și a golit sticla și a mai deschis una. Sau ea își luase rolul de mamă și îl socotise un băiețel? Știa că putea să fie dominatoare și să se impună; așa condusesse cabinetul în toți anii aceia și, o vreme, Colegiul Medicilor. Își adusesse copiii pe drumul cel bun, pe băiat, care se descurca greu cu deciziile, și pe fată, care era foarte înzestrată, dar avea prea puțină încredere în sine. De fapt, ce fusese în ultima vreme între copii și Michael? După divorț, renunțaseră la dorința de a-l vedea. Sau le alungase ea dorința? Oricum, cât au stat la ea, nu l-au văzut, și apoi, când i-au dat de înțeles că vor să ia legătura cu tatăl lor, le-a spus să facă ce doresc. Ea nu voia să știe nimic.

Era nouă și jumătate, nu prea târziu ca să-și sune copiii. Pe Bertram l-a găsit acasă.

— L-ai văzut pe taică-tu în ultima vreme?

Auzea glasuri și râsete și muzică.

— Nu se poate să vorbim mai târziu? Am musafiri.

— Atunci du-te în cealaltă cameră. Vreau să știu doar...

— Acum nu se poate, mamă. Te sun mâine.

A închis telefonul.

Ea îi cumpărase locuința în care petrecea cu musafirii. Ea îi dădea lunar bani în plus, un adaos la veniturile modeste de fotograf, fără de care n-ar putea să petreacă cu musafirii. Dacă ea n-ar fi stăruit să meargă la școală și să-și încheie studiile, n-ar fi fotograf și n-ar avea prietenii și prietenele cu care petrecea. Sabine a tras adânc aer în piept. Și-a interzis să-și sune fiul încă o dată și să-i ceară socoteală. A sunat-o pe fiica ei.

— L-ai văzut pe taică-tu în ultima vreme?

— De ce întrebi?

— L-ai văzut?

Sabine și-a auzit fiica expirând sonor și nu-și dădea seama dacă așa își exprima indignarea față de mama autoritară sau dacă se pregătea să-i ofere informația cerută.

— Taică-tu și-a trimis nevasta la mine.

— Noi două n-am vorbit niciodată despre tata. Poate că ar trebui. Dar n-o să m-apuc s-o fac noaptea, la telefon.